

Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

INFORMATOR br. 2/2010.

Period od 01.07.2010. do 31.12.2010. godine

Dragi članovi!

Udruženje je u drugom polugodištu 2010. godine, kao i prethodnih godina, u prvi plan stavilo obilježavanje Dana sv. Václava (28. septembar) koji je i Dan Češke besede. O ovom značajnom datumu informiše nas potpredsjednica za kulturu Leona Sabolek.

Predavanje koje je tom prilikom održao Tomislav Krzyk možete naći i na našoj web- stranici. Na njoj možete pronaći i novu rubriku pod nazivom "Besjeda za Besedu" koja ima za cilj predstavljenje naših članova i njihova razmišljanja o Udruženju.

U ovom broju Informatora možete više saznati o radu Vijeća nacionalnih manjina na nivou FBiH, kao i o jednom od aktuelnih projekata u našoj zemlji, kojeg je finansirala Misija OSCE-a u BiH.

Jovanka Manžalović Šalaka

PROSLAVA DANA sv. VACLAVA

Dan svetog Václava 28.09. i Dan obnove rada sarajevske "Česke besede" svečano je obilježen 29.09.2010. godine prigodnim programom i druženjem u Franjevačkom samostanu sv. Anto na Bistriku. Proslavu je uveličao svojim prisustvom ambasador Češke Republike pan Tomáš Szunyog. Na samom početku predsjednica Udruženja Jovanka Manžalović Šalaka je najavila insert iz emisije RTV Vogošća "I mi smo BiH" kada grupa članova Besede izvodi "Písničku česku", himnu Českih beseda iz Bosne i Hercegovine. Insert je stavljen kao spot na You Tube. Nakon toga je dopredsjednik Tomislav Krzyk održao obećano predavanje o češkim

dvorcima, popraćeno originalnim slajdovima koje je snimio prilikom studijskog boravka u Dobrušci. Slijedilo je druženje u kojem nije nedostajalo ni čeških pjesama.

Leona Sabolek

SEDMICA ČEŠKOG FILMA U SARAJEVU (16.12.2010. - 22.12.2010.)

U kino dvorani UNITIC u Sarajevu, ambasador Češke Rešublike Tomáš Szunyog i direktor UNITIC-a Mirsad Kurtović otvorili su Sedmicu češkog filma koja se u Sarajevu održava šesti put. Dok su ranijih godina prikazivani i stariji i noviji filmovi, te filmovi samo jednog autora, Jiříja Menzla, ovaj put su na repertoaru bili filmovi najnovije proizvodnje:

Kawasakijeva ruža (Kawasakiho růže), režija: Jan Hřebejk, 2009., Protektor, režija: Marek Najbrt, 2009., Djeca noći (Děti noci), režija: Michaela Pavlátová, 2008., Očajnici (Zoufalci) režija: Jitka Rudolfová, 2009., Češki mir (Český mír), režija: Vít Klusák, Filip Remunda, dokumenarni film, 2010., Najveći među Česima (Největší z Čechů), režija: Robert Sedláček, 2010., Kruh (Krug) portrét demonstrace, režija: Tereza Reichová, dokumentarni film, 2009., Alda (Aida), režija: Viera Čákányová, dokumentarni film, 2009.

Početakom decembra, filmovi su prikazani u Banjoj Luci.

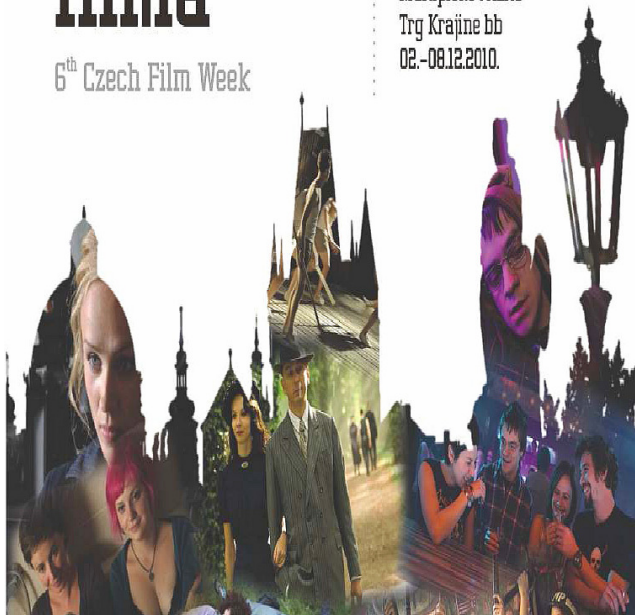
Jadranka Šuster

6 sedmica češkog filma

6th Czech Film Week

Sarajevo
UNITIC
Fra Andela Zvizdovića 1
16.-22.12.2010.

Banja Luka
Multipleks PALAS
Trg Krajine bb
02.-08.12.2010.

BOŽIČNO DRUŽENJE U REZIDENCIJI

Ambasador Češke Republike u Bosni i Hercegovini pan Tomáš Szunyog 17.12.2010. godine organizirao je Božićno druženje sa krajanima u svojoj rezidenciji. Pozivu su se odazvali članovi Českih beseda iz Sarajeva, Banja Luke, Mačinog Brda, Prijedora i Nove Vesi, kao i članovi Društva bosansko-češkog prijateljstva "Snješka". Druženju je prisustvovala konzul paní Jana Stará, kao i ostalo osoblje Češke Ambasade.

U svom pozdravnom govoru pan Tomáš Szunyog izrazio je radost zbog dobrog odziva krajana, poželio im sve najljepše uz nastupajuće blagdane i obećao da će ovakva druženja postati tradicionalna. Pjesmu su prvi povelj supružnici Boček iz Mačinog Brda. Čitali su se i stihovi, izmijenjivali darovi. Predsjednica "Česke besede" Sarajevo Jovanka Manžalović Šalaka uručila je ambasadoru Szunyogu reprint "Čeških narodnih pjesama" sa prigodnom čestitkom.

Leona Sabolek

NACIONALNE MANJINE U FEDERACIJI BiH

Osamostaljenjem Bosne i Hercegovine 1990. godine, te formiranjem države tri konstitutivna naroda, mnogi su ostali nacionalno nedefinirani. Normativni akti, na svim nivoima, svrstali su konstitutivno nedefinirane u kategoriju **ostalih**. Od 1996. godine budi se ideja da se oni koji ne pripadaju konstitutivnim narodima organizuju u nevladine organizacije, tj. društva nacionalnih manjina. Konvencija o zaštiti ljudskih prava, koju je BiH potpisala, poznaje i pravo **nacionalne manjine**.

Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine usvojila je **2003.** godine Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina. Ovim Zakonom utvrđeno je da Bosna i Hercegovina štiti položaj i ravnopravnost pripadnika 17 nacionalnih manjina, a to su: Albanci, Crnogorci, Česi, Italijani, Jevreji, Mađari, Makedonci, Nijemci, Poljaci, Romi, Rumuni, Rusi, Rusini, Slovaci, Slovenci, Turci i Ukrajinci. Zabranjen je svaki oblik diskriminacije na nacionalnoj, etničkoj, rasnoj i jezičkoj osnovi prema licima koja pripadaju nacionalnim manjinama u BiH. Vlasti treba da poštuju i štite, očuvaju i razvijaju etnički, kulturni, jezički i vjerski identitet svakog pripadnika nacionalne manjine, koji je državljanin Bosne i Hercegovine.

Parlament Federacije BiH usvojio je **2008.** godine Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji Bosne i Hercegovine. U cilju zaštite prava nacionalnih manjina, Zakonom se osniva Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH kao Savjetodavno tijelo Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

U novembru **2009.** godine, nakon Javnog poziva, donesena je Odluka o formiranju Savjetodavnog tijela Parlamenta Federacije BiH, Vijeća nacionalnih manjina FBiH. Po navedenoj Odluci, Vijeće čini 11 pripadnika nacionalnih manjina, a budući da u njega nisu ubrojani svi predstavnici manjina, očekuje se njihovo naknadno uključivanje.

Na konstituirajućoj sjednici od 15.02.2010. godine, Vijeće je izabralo predsjedavajućeg i dva zamjenika, donijelo Statut, Poslovnik o radu i izabralo stalna radna tijela:

- Komisija za izradu i realizaciju Programa rada Vijeća,
- Komisija za Ustavno-pravna pitanja i razvoj i zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina,
- Komisija za zaštitu, očuvanje i razvoj kulturnog, obrazovnog i jezičkog identiteta pripadnika nacionalnih manjina.

Oba Doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine treba da daju saglasnost na dokumenta Vijeća. Predstavnički dom je dao saglasnost, međutim, iz neobjašnjivih razloga, Dom naroda to nije učinio, te je time pravno osporen rad Vijeća nacionalnih manjina FBiH. Formiranje vlasti nakon parlamentarnih izbora, i nakon četiri mjeseca, još nije okončano, tako da ni saglasnost na akte VNMF-a još nije dobijena. Vijeće nema svoje kancelarije, niti osnovna finansijska sredstva za rad (npr: putni troškovi za dolazak predstavnika koji nisu iz Sarajeva). Tehničke poslove oko sazivanja sjednica za Vijeće obavlja Komisija za ljudska prava i slobode pri Domovima Parlamenta FBiH.

I pored svih pravnih, finansijskih i tehničkih problema, Vijeće je ipak održalo tokom 2010. godine 7 sjednica.

Nadamo se da će nove zakonodavne vlasti imati više razumijevanja i sluha prema zahtjevima Evrope za poštivanjem ljudskih prava i sprečavanjem diskriminacije, te dati saglasnost na Statut, Poslovnik o radu i finansijskom planu Vijeća nacionalnih manjina FBiH, kao i riješiti tehničke i druge probleme VNMF-a i time omogućiti rad Vijeća.

Predstavnik Čeha u VNMF-u:
Tomislav Krzyk

KALEIDOSKOP

"Kaleidoscope" je školski projekt koji je trebao da stimuliše škole u BiH da istražuju kulturu, historiju i tradiciju 17 nacionalnih manjina u BiH.

08. decembra 2010. godine Misija OSCE-a u BiH objavila je pobjednike školskog takmičenja o nacionalnim manjinama.

Učenici od V do IX razreda učestvovali su na školskom takmičenju pod nazivom "Kaleidoscope" za koje su škole prijavile svoje projekte o nacionalnim manjinama i zajedničkom naslijeđu države. Više od 100 projekata pristiglo je za

takmičenje koje je trajalo od 01. aprila do 19. novembra 2010. godine.

Predstavnicima 17 škola, učenicima i nastavnicima, uručene su nagrade za projekte o različitim pristupima učenja o nacionalnim manjinama. Broj pobjednika simbolizira broj priznatih nacionalnih manjina u BiH, a to je 17.

Učenici "Druge osnovne škole" iz Živinica osvojili su prvo mjesto i nagradu vrijednu 2000 eura. Osnovna škola "Sokolje" iz Sarajeva i Osnovna škola "Branko Ćopić" iz Prijedora osvojile su drugo i treće mjesto, a to su nagrade u iznosu od 1500 i 1000 eura.

Šef Misije OSCE-a u BiH, ambasador Gary D. Robbins, izjavio je na dodjeli nagrada da su svi učesnici takmičenja mnogo naučili o svojoj zemlji. "Kroz učešće i angažman tokom rada na školskim projektima, svi ste naučili nešto novo, razvili više svoju svijest i razumijevanje o bogatstvu i raznolikosti u vašim zajednicama i u ovoj zemlji", riječi su ambasadora Robbinsa.

Predstavnici Ministarstva obrazovanja, pedagoških instituta, ambasada i asocijacija nacionalnih manjina učestvovali su u ovom događaju.

Školsko takmičenje "Kaleidoscope", podržano i od visokog komesara za nacionalne manjine OSCE-a, potaknut će škole da u daljnjem radu nastave istraživati kulturu, historiju i tradiciju 17 nacionalnih manjina koje žive u BiH.

Tokom 2011. godine 17 nagrađenih projekata bit će prezentirano širom države kako bi prikazali talent i kreativnost učenika, te potakli i druge da istražuju bogatstvo raznolikosti BiH.

U Komisiji za izbor projekata "Kaleidoscope", kao i za odabir tri najbolja rada, bili su član Vijeća nacionalnih manjina pri Parlamentu BiH Jovanka Manžalović Šalaka, Leonard Vlenta - autor "Priručnika za nacionalne manjine u BiH" i Aida Premilovac iz OSCE-a.

**Plan aktivnosti
za period od 01.01.2011. do 30.06.2011. godine**

1. Sastanak Upravnog odbora Udruženja;
2. Informator br.2/2010.
3. Radno druženje članova Udruženja;
4. Nastavak rada na dokumentarnom filmu "Probuđene lutke";
5. Nastavak rada na monografiji "Česi u Sarajevu";
6. Otvaranje "Češkog kutka" - biblioteke Udruženja;
7. Probe i druženja uz "česke lidovke";
8. Redovna Skupština Udruženja;
9. Izlet članova Udruženja;

Važna napomena: Svaka pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti svih zainteresovanih članova Udruženja je dobrodošla

Uz ovaj broj INFORMATORA u dodatku: "Zapjevajmo zajedno – písničky!"

Sarajevo, 01.01.2011. godine

Upravni odbor Česke besede Sarajevo

Izvod iz statistike posjećenosti WEB stranice **www.ceskabesedasa.ba**

Juli – Decembar 2010.

Zbir po mjesecima

Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno po mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Dec 2010	354	287	37	13	362	186671	420	1177	8899	10975
Nov 2010	398	281	36	14	309	165528	430	1095	8449	11956
Oct 2010	415	304	30	11	361	215983	358	957	9433	12893
Sep 2010	364	226	51	13	331	91650	403	1539	6796	10929
Aug 2010	256	178	43	12	284	104814	372	1352	5532	7956
Jul 2010	255	167	56	12	283	125043	400	1760	5181	7930
Ukupno						889689	2383	7880	44290	62639

INFORMATOR pripremila: Jovanka Manzalović Šalaka
Lektorisala: Gordana Frimel
Priprema i štampa: Igor Sivjakov

Tel: (387) 033 202 192;
Nevrt Ljiljana

033 668 551;
Hrzek Branka

061 546 144;
Kryk Tomislav

061 504 408
Manzalović Š. Jovanka

Fax: (387) 033 664 160
ceska_beseda_sa@yahoo.com